

Παγκόσμια προσδοκία του Λυτρωτή.

Γράφει ο Ιερομόναχος Ιουστίνος.

Η τιμωρία του Αδάμ μέσα στον ζόφο και στην παραζάλη της εμπειρείχε και μian ηλιαχτίδα ελπίδας. Ο Ύψιστος απαγγέλλοντας στο δολοφόνο φίδι την ποινή του, προείπε: «Έχθρα θα βάλω μεταξύ σου και μεταξύ της γυναίκας και μεταξύ του σπέρματός σου και μεταξύ του σπέρματός της· αυτός θα σου τρώσει την κεφαλή και συ θα του τρώσεις τη φτέρνα» (Γεν. 3.15).

Είναι εκπληκτικό το ότι αυτή η προαγγελία, το «πρωτευαγγέλιο» όπως επικλήθηκε, ότι δηλαδή κάποτε κάποιος θα γεννιόταν υπερφυσικά και θα συνέτριβε την κεφαλή του εχθρού, δεν ξεχάσθηκε. Επιβίωσε στο «υποσυνείδητο» της μνήμης της ανθρωπότητας, καίτοι κατακερματισμένης σε κάθε είδους ειδωλολατρικά αθροίσματα. Η νύχτα που άρχιζε με την Παράβαση και που θα διαρκούσε χιλιάδες χρόνια δεν ήταν τελείως ασέληνη. Μέσα στο πηχτό σκοτάδι της άγνοιας, της διαστρεβλώσεως και της τυφλώσεως τρεμπαιζε αμυδρά μια ενθαρρυντική μαρμαρυγή. Μέσα στην παγωνιά τής διαφθοράς και κάθε αμαρτίας σιγόκαιγε η σπίθα της θεϊκής υποσχέσεως. Ο κόσμος περίμενε. Είναι αυτό που στη Θρησκευολογία ονομάσθηκε «Παγκό-

σμια προσδοκία της Λυτρώσεως» ή «Παγκόσμια προσδοκία του Θεανθρώπου».

Τον περίμεναν οι Εβραίοι, μα δεν θ' αναφέρουμε εδώ τις προφητείες. Προτιμάμε να «σκαλίσουμε» λίγο τον άγνωστο συνήθως παγανιστικό τομέα.

Λοιπόν είναι συνταρακτικό το γεγονός ότι σε όλα τα θρησκευόμενα, από τα πρωτόγονα ήδη, η Θρησκείολογία βρίσκει τεκμήρια του διακαούς πόθου για λύτρωση μέσω θεανθρώπου· ψήγματα αλήθειας, μαργαριτάρια σε βυθούς ολοσκότεινους, στον βόρβορο της πολυθεΐας. Στον κόσμο, από την Κίνα μέχρι τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, είχε αποθηκευθεί κάπου στον «σκληρό δίσκο» της ανθρωπότητας η μνήμη της παραδείσιας χρυσής εποχής, και επίσης του υπέρτατου Θεού.

Με το εξευτέλισμα και «ξέφτισμα» της μεταπτωτικής φθοράς κυριάρχησε η ιδέα του μέγιστου θεού, πατέρα και προέδρου των θεών, ο οποίος ενίοτε ήταν άγνωστος – πρβλ. την τιμή που απένεμαν οι Αθηναίοι «τω αγνώστω θεώ» (Πρ. 17.23). Το φαινόμενο καλείται «Αρχικός μονοθεϊσμός».

Έτσι οι μνήμες του Παραδείσου και του αληθινού Θεού εστιάζονταν στη χαμένη έξοχη πατρίδα και στον χαμένο Πατέρα-Θεό. Η επανεύρεσή τους θα ήταν το έργο του αναμενόμενου Λυτρωτή. Η ανθρωπότητα κρατούσε την υπόσχεση του Κτίστη, το «πρωτευαγγέλιο», την πρώτη καλή αγγελία μέσα στη δυστυχία, περί συντριβής του φιδιού. Τα μεγάλα πνεύματα της Ιστορίας σε στιγμές αναλαμπών μιλούσαν για το καυτό θέμα της ελεύσεως του Χριστού και προσδιόριζαν ενίοτε τον τόπο και τον χρόνο. Δειγματοληπτικά:

Ο Κομφούκιος θλιβόταν που δεν είχε δει ένα θεάνθρωπο, ο οποίος από τη γέννησή του θα κατείχε την ύψιστη και σωτήρια γνώση και θα έσωζε όλη την οικουμένη (στο Λ. Ιω. Φιλιππίδου, Ιστορία της Εποχής της Καινής Διαθήκης, Αθήναι 1958 σελ. 769).

Οι Ινδοί είχαν τόση νοσταλγία για επικείμενο λυτρωτή, ώστε όταν προσέφεραν αιματηρή θυσία, συνηθέστατα πρόβατο, αναφωνούσαν «Πότε θα γεννηθεί ο λυτρωτής;» (ό.π., σελ. 774).

Ο Βούδδας που έδρασε τον πέμπτο αιώνα π.Χ. απέκρουσε επανειλημμένα και κατηγορηματικά ισχυρισμούς οπαδών του ότι η διδασκαλία του ήταν ανυπέρβλητη και ότι συνεπώς δεν επρόκειτο να υπάρξει στο μέλλον υπεροχότερη διδασκαλία κάποιου άλλου και προείπε: «Μετά 500 έτη θα

χρεοκοπήσει η διδασκαλία μου»! (ό.π., σελ. 776). Καταπληκτικό! Σαν να πρόκειται για προφήτη της Παλαιάς Διαθήκης.

Οι Πέρσες περίμεναν θεάνθρωπο σωτήρα που τον ταύτιζαν με τον θεό Μίθρα. Θα γεννιόταν από παρθένο όταν θα ερχόταν ο χρόνος, και τη γέννησή του θ' ανήγγειλε η εμφάνιση αστέρα που θα διακρινόταν από τα λοιπά ουράνια σώματα (ό.π., σελ. 781) – πολύ σχετικό με την ιστορία των Τριών Μάγων.

Ο Προμηθέας Δεσμώτης ας μη περίμενε τη λύτρωσή του, έως ότου θα γεννιόταν από τον Θεό και την παρθένο Ιώ ο σωτήρας του. Ο Ερμής προειδοποίησε τον Προμηθέα πως θα λυτρωνόταν από θεό που θα έπαιρνε τη θέση του στο μαρτύριο (ό.π., σελ. 789) – περιοριζόμαστε εδώ μόνο στην προσδοκία για τον ερχομό Θεανθρώπου παρθενογέννητου σωτήρα και δεν εκτεινόμαστε στα του Πάθους Του, που αποτελούν επίσης καταπληκτικές «προφητείες», οι οποίες σε αφήνουν έκθαμβο.

Και το «εξ ίσου θαυμαστόν, οι μεν λαοί της Δύσεως και του μεσογειακού χώρου ανέμενον την επιφάνειαν του Θεανθρώπου Λυτρωτού εξ ανατολών, οι δε λαοί τής άπω Ανατολής εκ δυσμών, ούτως ώστε πάντων τα όμματα και αι προσδοκίαι συνέκλινον εκεί που προς την Παλαιστίνην» (ό.π., σελ. 827).

Περνούσαν έτσι οι γενεές, διαδέχονταν οι αιώνες ο ένας τον άλλο, και τα μαύρα σύννεφα είχαν κλεισμένους τους Ουρανοούς. Ώσπου, ώσπου ξαφνικά ανοίγουν και κατεβαίνει ο αρχάγγελος σε μια κώμη της Παλαιστίνης και στην άσπιλη κόρη της Ναζαρέτ μήνυμα «κομίζει της λύπης αντίθετο» (Δοξαστικό Αίνων Ευαγγελισμού) και αντίδοτο: «Χαίρε κεχαριτωμένη ο Κύριος μετά σου» (Λουκ. 1.26-28). Όχι δε μόνο με την Παναγία, αλλά δια μέσου αυτής και μαζί μας (Πολυέλεος Λόγον Αγαθόν).

Ύστερα από τόσο μακρό χρόνο σκυθρωπότητας και κατήφειας ακούσθηκε το «Χαίρε» του άνω κόσμου και αναπτερώθηκε η ελπίδα. Ήταν η στιγμή που η παγκόσμια προσδοκία έβρισκε την «επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία» (Λουκ. 2.14). Ήταν η στιγμή που δικαιωνόταν η προφητεία του Ησαΐα (7.14), που μας τη θύμισε το σημερινό Ευαγγέλιο: «Ιδού η παρθένος εν γαστρί έξει και τέξεται υιόν, και καλέσουσι το όνομα αυτού Εμμανουήλ, ο εστί μεθερμηνευόμενον μεθ' ημών ο Θεός». Τρεις συνηνωμένες εβραϊκές λέξεις, μαζί μας ο Θεός. Τι λιτά, τι πυκνά! Η λύση του

παγκόσμιου αιωνόβιου δράματος. Η συμφιλίωση με τον Θεό, η ακύρωση του χωρισμού από Αυτόν.

Γεννάται ο Χριστός και μας δωρίζει τη Θεία Αποκάλυψη. Έχουμε την Αλήθεια, εμάς δεν μας λείπει τίποτε. Δεν αναμένουμε έναγχα τίποτε, είμαστε πλήρεις. Δεν ταλανιζόμαστε εμείς μέσα σε αβεβαιότητα, «ανεστιότητα» και απροσδιοριστία. Είμαστε πλήρεις. Η ακριβέστερα αναμένουμε την πλήρωση της Βασιλείας στον μέλλοντα αιώνα. Αυτή ωστόσο η προσμονή είναι χαρούμενος φωτεινός προθάλαμος και όχι βασανιστική αδημονία σε «μπουντρούμι» με «ψηλαφητό σκότος» (Έξ. 10.21).

Μετά από όλα τα ανωτέρω πόσο ευνοημένοι είμαστε εμείς στην εποχή της Χάριτος; Τι τιμή και τι ευθύνη! Ο απόστολος μάς απαρίθμησε ποικίλες περιπτώσεις δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης που διακρίθηκαν για την ακράδαντη πίστη τους – ακριβώς το ενδέκατο κεφάλαιο της προς Εβραίους μιλάει καταλεπτώς για την πίστη, παραθέτοντας πλήθος προσώπων που διέπρεψαν σε αυτήν. Και όμως «ούτοι πάντες μαρτυρηθέντες δια της πίστεως ουκ εκομίσαντο την επαγγελίαν, του Θεού περί ημών κρείττον τι προβλεψαμένου, ίνα μη χωρίς ημών τελειωθώσι» (Εβρ. 11.39-40).

Οι δίκαιοι «ουκ εκομίσαντο την επαγγελίαν... ίνα μη χωρίς ημών τελειωθώσι». Τι δόξα για μας! Η Παλαιά Διαθήκη ζούσε με πίστη περιμένοντας μακροχρόνια. Ο άνθρωπος μετά την Παλαιά Διαθήκη συναναστράφηκε με τον Χριστό, Τον έζησε, Τον ψηλάφησε «συναλιζόμενος» με Αυτόν (Πρ. 1.4). Έχει στη διάθεσή του σαφέστατη τη σωτηρία. Την έχει δυνάμει. Είναι κατατεθειμένη στο όνομά του. Δεν έχει παρά να πάει και να κάνει ανάληψη, να την πάρει. Μας έχει παραδοθεί το κιβώτιο με τον θησαυρό. Δεν μένει παρά να το ανοίξουμε και να τον οικειοποιηθούμε.

Τώρα δεν περιμένουμε εμείς τον Χριστό, αλλά Εκείνος εμάς. Είμαστε οι εκλεκτοί των αιώνων. Σε μας «τα τέλη των αιώνων κατήντησεν» (Α΄ Κορ. 10.11).

Προσοχή όμως! Γεννάται ο Χριστός σαν ένα ανήμπορο, ανυπεράσπιστο βρέφος – η Α΄ Παρουσία Του. Πλην «πάλιν έρχεται κρίναι ζώντας και νεκρούς» (Σύμβολο της Πίστεως) φοβερός δικαστής, άτεγκτος τότε και απαραλόγιστος δυνάστης – η Β΄ Παρουσία Του. Τότε θ΄ αντικρύσουμε την άλλη όψη του τωρινού νηπίου με τα φτωχικά, τυχαία σπάργανα. Ευτυχείς θα είμαστε, αν μαζί με

τους Προπάτορες και όλους εκείνους που προσκολλήθηκαν στο θείο Βρέφος, στην χριστιανική πια Ιστορία, θα καθοδηγούμαστε από το άστρο της Βηθλεέμ.

Ιερομόναχος Ιουστίνος

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>